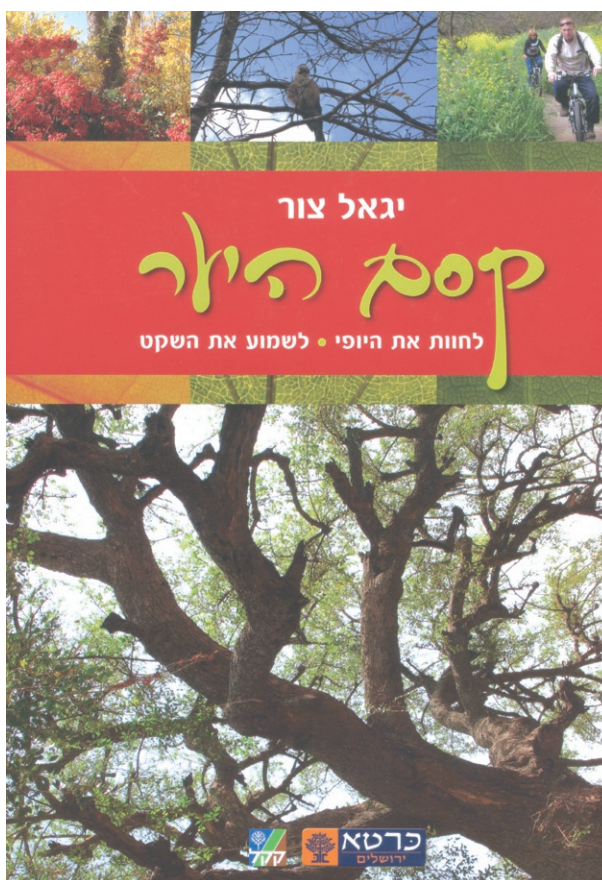

יורעאל ואת רכסי הגליל, הגלפוע ורמות מנשה. כְּאִמּוֹר, צוֹר מְמַלִּיץ לְהַמְשִׁיךְ מֵהֵעֵר לְיִישׁוּב הַדְּרוּזִי דְלִיית אֶל-פְּרָמֶל, שְׂבוּ אִפְשֵׁר לַעְרוֹךְ סִיּוֹר מוֹדֵר בַּתְּשׁוּמָה וּלְלַמֹּד עַל הַעֲדָה הַדְּרוּזִית. אֵת הַסִּיּוֹרִים עוֹרְכִים אֲנִשִּׁי "בֵּית הַמּוֹרֶשֶׁת הַדְּרוּזִית", הַפּוֹעֵל בְּמָקוֹם. נְקוּדָה נּוֹסֶפֶת שֶׁכְּדָאִי לְבַקֵּר בָּהּ הִיא מְנִיָּר הַכְּרַמְלִיתִים בְּמָקוֹם, שֶׁנִּקְרָא "אֶל-מוֹחֲרָקָה" ("הַשְּׂרָפָה" בְּעֵרֶבִית. וְזֹאת בְּשָׁל הָאִמּוֹנָה שֶׁבְּמָקוֹם הַזֶּה הִתְחַלֵּל הַעִימָוֹת (הַקֶּרֶב) בֵּין אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לְבִין נְבִיאֵי הַבְּעַל, וְאֵשׁ יִרְדָּה מֵהַשָּׁמַיִם וְשָׂרָפָה אֶת הַקּוֹרְבָן שֶׁהַקֶּרִיב אֱלֹהֵיו).

יער אילנות

יער אילנות נמצא בלב אזור השרון, והעצים בו נחלקים בעצם לשניים. חלק אחד – עצים עתיקים בני עשרות שנים, וחלק שני – שניטע בתקופת המנדט הבריטי, לצורך מחקרה. צור יודע לספר כי במקום נטועים 750 מיני עצים שונים, בהם כ־170 סוגים של אֶקְלִיפְטוּס.

בסוף עונת החורף (פברואר-מרס) פוֹרֵחַ כָּאֵן אִירוֹס הָאֶרְגָּמֶן – צֶמַח שֶׁגָּדֵל אֶךְ וְרַק בְּמִישׁוֹר הַחוּף שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְלֹא בְּשׁוּם מָקוֹם אֲחֵר בְּעוֹלָם. הֵיעֵר נִמְצָא בֵּין קְדִימָה לְפְרִדְסִיָּה, סְמוּךְ לְכַבִּישׁ 4. מִסְלוֹל הַטִּיּוֹל כְּשֶׁלוֹשָׁה קִילוֹמֶטֶרִים, וְהוּא מֵתַחִיל מִרְחֶבֶת הַחֲנִיָּה הַסְמוּכָה לַפְּנִיסָה; שֵׁם אִפְשֵׁר לִמְצוֹא גַם שׁוֹלְחָנוֹת פִּיקִנִיק. מִצְפּוֹן לַחֲנִיּוֹן עוֹמֵד הֵיעֵר שְׁנִיטֵעַ בְּתַקּוּפַת הַפְּרִיטִים, וְבוֹ עֲצִים גְּדוֹלִים רַבִּים, שֶׁחֲלָקָם אֵינָם מוֹכְרִים לְרֹעֵבָנָה. לִיד הָעֲצִים יֵשׁ שְׁלֹטֵי הַסֶּפֶר. מִשֵּׁם

וּסְבִיבָתוֹ פְּרִיחָה מְרִשִּׁימָה", כּוֹתֵב צוֹר; "תַּחֲלִילָתָהּ בְּנוֹבֵמְבֵר, עִם פְּרִיחַת הַנִּרְקִיסִים, וְשִׁיאָה בְּחוֹרֶף, בְּמִרְבְּדֵי רִקְפּוֹת מִדֵּהִימִים בְּיוֹפִים".

צוֹר מְמַלִּיץ לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַטִּיּוֹל בְּמוֹחֲרָקָה וּבִישׁוּבֵים הַדְּרוּזִיִּים שְׁעַל הַכְּרַמֶּל. "לְבַעֲלֵי רֶכֶב 4x4 מוֹמַלֵץ לְנִסּוֹעַ בְּדֶרֶךְ נוֹף הַכְּרַמֶּל, דֶּרֶךְ מְקַסִּימָה, מִן הַיְּפּוֹת בִּיּוֹתֵר בְּאֶרֶץ".

הַמִּסְלוֹל הַמוֹמַלֵץ בִּיעֵר נִמְשָׁךְ כְּשֶׁלוֹשָׁה קִילוֹמֶטֶרִים, וְהוּא מֵתַחִיל בְּחִנְיּוֹן הֵיעֵר, שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצֵא "שְׁבִיל יֵיעֵר הַרְקָפוֹת". בְּתַחֲלִילָתוֹ שֶׁל הַשְּׁבִיל יֵשׁ מַעְרוֹת קְבוּרָה עֲתִיקוֹת, וּבְהֶמְשָׁכּוֹ נִכְנָסִים לֵיעֵר אֹרֶנִּים גְּבוּהָ, וְבוֹ אֲלִפֵּי רִקְפּוֹת וְגַם פְּלִנְיוֹת וּפְרָחֵי פֶר אַחֲרִים. מִמּוֹל נִיתֵן לְרֹאוֹת אֶת מְנִיָּר הַמוֹחֲרָקָה שֶׁכְּרָאֵשׁ הָהָר, אֶת עֶמֶק

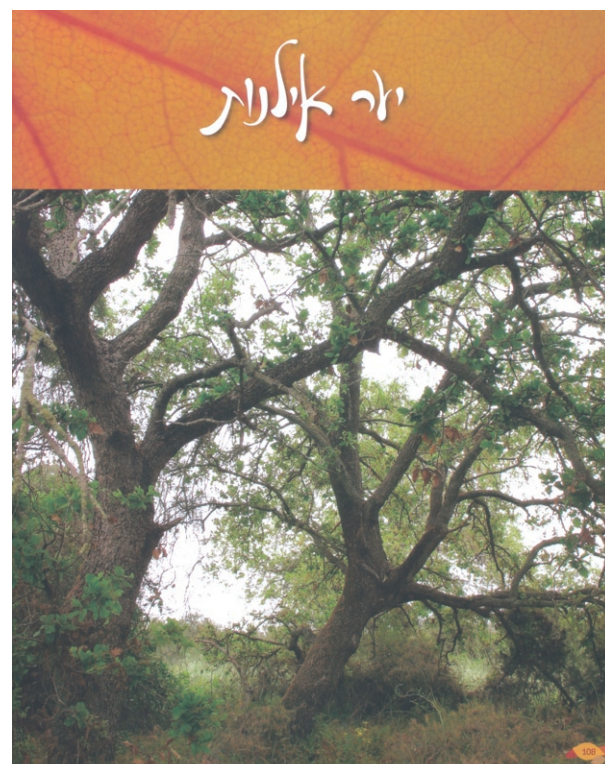
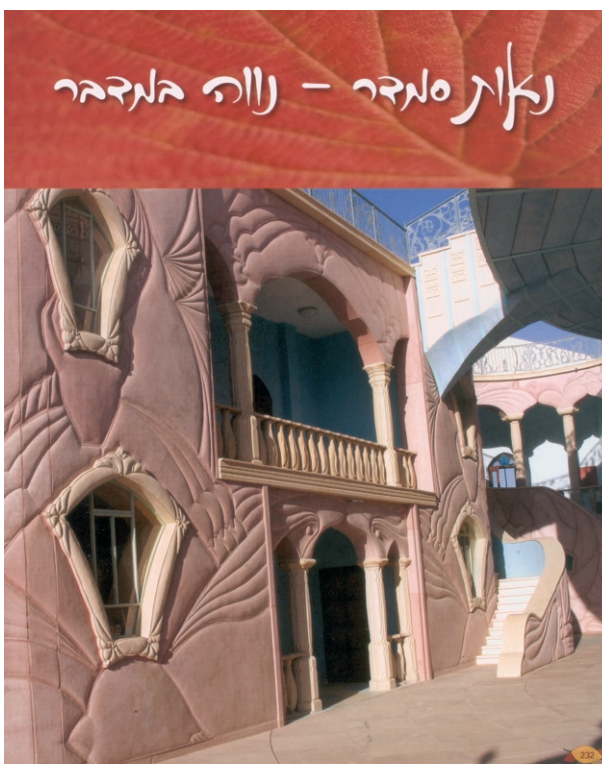
אֵם אֲתֵם שׁוֹמְעִים אֶת הַמִּילָה יֵיעֵר וּמִדְּמִינִים דּוֹנָמִים עַל דּוֹנָמִים שֶׁל עֲצִים גְּדוֹלִים וְצִפּוּפִים, שֶׁמְטִילִים צֶל עַל שְׂרָכִים וּמְטַפְסִים – יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁכֶּמָּה מֵהֵיעֵרוֹת בִּישְׂרָאֵל יֵאָכְזְבוּ אֶתְכֶם. כֵּן, חִיבִים לִהְיוֹת שֶׁאֲנַחְנוּ נוֹהֲגִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ כָּאֵן בְּמִילָה יֵיעֵר קֶצֶת בְּחוֹסֵר זִהִירוֹת (שֶׁלֹּא לֹאמֵר: בְּשִׁגְעוֹן גְּדוֹלוֹת), וּמְכַנִּים כֹּל חוֹרֶשֶׁה בְּשֵׁם הַמְּחִיב. אֲבָל אֵין זֶה אוֹמֵר שֶׁאֵין כֶּמָּה יֵיעֵרוֹת אֲמִתִּיִּים כָּאֵן בְּאֶרְצֵנוּ הַמְּזוֹרַח־תִּיכּוֹנִית, וְאִפִּילוֹ כֶּמָּה חוֹרֶשׁוֹת גְּדוֹלוֹת, שֶׁגַם אֵם הַשֵּׁם יֵיעֵר קֶצֶת גְּדוֹל עֲלֵיהֶן, הֵן בִּהְחֹלֶט שׁוֹת בִּיקוּר. וְגַאֲלֵ צוֹר – טִיָּל וְתִיקָה, צֶלֶם, מִדְרִיךְ, כּוֹתֵב, וּבְעִיקָר אוֹהֵב גְּדוֹל שֶׁל נוֹפֵי הָאֶרֶץ – הַקִּדִּישׁ סִפֵּר שֶׁלֵּם לִיעֵרוֹת הֶלֶל.

הַסִּפֵּר נִקְרָא "קֶסֶם הֵיעֵר" (הוֹצֵאת כְּרִטָּא), וְהוּא בְּעֵצִם אֲלִבּוֹם מִפּוֹאֵר, מְשׁוּפֵעַ בְּתַמוֹנוֹת יְפּוֹת וּבְמִידָע רַב עַל הֵיעֵרוֹת-חוֹרֶשׁוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל. כֹּל יֵיעֵר וִיעֵר מְקַבֵּל הַמוֹן כְּבוֹד בְּסִפָּה, וְצוֹר מְקִדִּישׁ לוֹ הַסִּפֵּר עַל הַצּוֹמֵחַ וְהַחִי, מְצִיג מִפָּה כִּיצֵד לְהַגִּיעַ, מְצִיעַ מִסְלוּלֵי טִיּוֹל, וְגַם מְסִפֵּר עַל אֶסְטֶרְקִצִּיּוֹת אַחֲרוֹת שֶׁקִּיָּמּוֹת בְּסִבִּיבָה.

הַסִּפֵּר מַחֲלֵק לְשִׁלּוּשָׁה חֲלָקִים: צֶפּוֹן, מְרָכּוֹ וְדָרוֹם. בְּכֹל חֵלֶק יוֹתֵר מַעֲשֵׂרָה יֵיעֵרוֹת מוֹמַלְצִים לְטִיּוֹל וּבִילּוֹי.

יער הרקפות בכרמל

אֶחָד הֵיעֵרוֹת הַמוֹמַלְצִים לְטִיּוֹל בְּאֶזְרוֹר הַצֶּפּוֹן הוּא יֵיעֵר הַרְקָפוֹת בְּקֶרֶן כְּרַמֶּל. הֵיעֵר יָפָה כֹּל הַשָּׁנָה, אֶךְ בֵּין נּוֹבֵמְבֵר לְאֶפְרִיל הוּא מִתְפַּסֵּה בְּפְרִיחָה מְרִהִיבָה, וְאֵז כְּדָאִי בְּמִיּוֹחַד לְבַקֵּר בּוֹ. "בְּחוֹרֶף מִתְפַּסִּים הֵיעֵר

ירוק ופורה, המוקף במטעים, פרמים וחורשות, וזאת למרות תנאי האקלים הקשים שבאזור ומליחות הקרקע. האופי המיוחד של היישוב ניכר גם באורחות החיים (רכי החיים) במקום: בשיתוף, בהפרות הקרובה ובסובלנות (טולרנטיות) שבין החברים, שבאו לחיות כאן אחרת".

סגנון הבנייה הוא שעושה את המקום לייחודי כל-כך, ומעידות על כך התמונות שפספר: מבנים מרשימים, שנראים כמו ארמונות מאגרות אלף לילה ולילה, והפל עשוי מלבני בוצ, ותוך התחשבות בתנאי הסביבה. את הסיור המעניין הזה אפשר לסיים בארוחה בריאה בפונדק שמפעיל הקיבוץ.

איילה פרלמוטר

כדאי לחזור לחניון, ואז להמשיך מזרחה אל שביל האירוסים ויער האקליפטוסים. נוסף על האירוסים, פורחים כאן בחורף התורמוס, סחלבים שונים, בן חצב יקינטוני, ועוד. המסלול סיבובי ומשולט (יש בו שלטים), והוא מסתיים בחניון.

נאות סמדר - נווה המדבר

קיבוץ נאות סמדר הוקם במרכז הנגב בשנת 1989, וכיום הוא מתמחה בבנייה מדברית ואקולוגית ובחקלאות אורגנית. הביקור בקיבוץ נערך במסגרת סיור קבוצתי, שנמשך פשעתיים וכולל הסברים על צורת הבנייה הייחודית, החקלאות והחניון.

צור: "הקיבוץ השוכן בלב המדבר הוא יישוב